

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος LLB-110	Τίτλος Μαθήματος Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 6
Προαπαιτούμενα Μαθήματος Δ/Υ	Τμήμα Νομική	Εξάμηνο Χειμερινό
Τύπος Μαθήματος Υποχρεωτικό	Γνωστικό Πεδίο Αστικό Δίκαιο	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών 1 ^{ου} Κύκλου	Διδάσκων Δρ. Φώτιος Νικολάου	Έτος Σπουδών 1 ^ο
Μέθοδος Διδασκαλίας Διά ζώσης	Πρακτική Άσκηση Δ/Υ	Συναπαιτούμενα Μαθήματος Δ/Υ

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

- η εξέταση και ανάλυση του πρώτου βιβλίου του Αστικού Κώδικα που αφορά στις γενικές αρχές του αστικού δικαίου (άρθρα 1-286)
- η εμβάθυνση στις εισαγωγικές έννοιες του αστικού δικαίου, στα υποκείμενα δικαίου (φυσικά και νομικά πρόσωπα), στα δικαιώματα (έννοια και είδη, κτήση και απώλεια, άσκηση και προστασία, παραγραφή και αποσβεστική προθεσμία) και στις δικαιοπραξίες (έννοια και είδη, κατάρτιση, περιεχόμενο, ελαττώματα, ερμηνεία και πλήρωση, αίρεση και προθεσμία, αντιπροσώπευση και πληρεξουσιότητα, συναίνεση και έγκριση)

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζουν το πεδίο και το σύστημα των γενικών αρχών του αστικού δικαίου.
2. Κατανοούν τους λόγους θέσπισης, τη λειτουργία και την εφαρμογή των κανόνων των γενικών αρχών του αστικού δικαίου.
3. Επεξεργάζονται δογματικά ζητήματα των γενικών αρχών του αστικού δικαίου.
4. Επιλύουν πρακτικά ζητήματα των γενικών αρχών του αστικού δικαίου.
5. Εμβαθύνουν και προσεγγίζουν ερευνητικά το πεδίο των γενικών αρχών του αστικού

δικαίου.

6. Αντιλαμβάνονται τις γενικές αρχές του αστικού δικαίου ως υποσύστημα του ευρύτερου συστήματος του αστικού δικαίου, το οποίο διακρίνεται από συστηματική-αξιολογική-τελολογική συνοχή και αλληλεπίδραση.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Έννοια και ουσία δικαίου: τι είναι δίκαιο, δίκαιο και ηθική, δίκαιο και εθιμοτυπία, δίκαιο και δικαιοσύνη (φυσικό δίκαιο), θεμελιώδεις αρχές του ιδιωτικού δικαίου – *Πηγές του δικαίου:* έννοια των πηγών του δικαίου, πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές του δικαίου, νομολογία – *Έναρξη ισχύος, κατάργηση και αναδρομικότητα του νόμου* – *Ιδιωτικό και δημόσιο δίκαιο:* διάκριση, πρακτική σημασία της διάκρισης, κριτήρια της διάκρισης, κλάδοι του ιδιωτικού δικαίου, κλάδοι του αστικού δικαίου – *Κανόνες δικαίου:* έννοια και περιεχόμενο, διακρίσεις, εφαρμογή, συρροή – *Ερμηνεία και διάπλαση των κανόνων δικαίου:* ερμηνεία, πλήρωση των κενών, άρση αντινομιών, praeter και contra legem ερμηνεία, εναρμονισμένη με το Σύνταγμα ερμηνεία του νόμου, σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο και την ΕΣΔΑ ερμηνεία του νόμου, οικονομική ανάλυση του δικαίου – *Αστικό δίκαιο και Αστικός Κώδικας* – *Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης:* νέα έννομη τάξη, σχέση ενωσιακού και ελληνικού δικαίου, εναρμόνιση του ιδιωτικού δικαίου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ιδέα για έναν κοινό Ευρωπαϊκό Αστικό Κώδικα

2. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΥ

Φυσικά πρόσωπα: ικανότητα δικαίου, αρχή και τέλος του φυσικού προσώπου – Εξατομίκευση του προσώπου: ιδιότητες ή καταστάσεις του προσώπου – Ικανότητα για δικαιοπραξία: έννοια, ικανοί, ανίκανοι και περιορισμένως ικανοί για δικαιοπραξία – Προστασία της προσωπικότητας – *Νομικά πρόσωπα:* έννοια, φύση και διακρίσεις των νομικών προσώπων – Γενική ρύθμιση των νομικών προσώπων: ικανότητα, σύσταση, έδρα, επωνυμία και προσωπικότητα, διοίκηση, δικαιοπραξίες, ευθύνη, τέλος του νομικού προσώπου – Σωματείο: έννοια και σύσταση, ιδιότητα μέλους, όργανα, διάλυση – Ενώσεις προσώπων που δεν αποτελούν σωματείο: έννοια και σύσταση, απόκτηση νομικής προσωπικότητας, διοίκηση και διάλυση – Ίδρυμα: έννοια και σύσταση, κτήση περιουσίας, διοίκηση, ωφελούμενοι, διάλυση – Επιτροπή εράνων και αστική εταιρεία

3. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Έννοια: έννομη σχέση, δικαίωμα, υποχρεώσεις, βάρη και δεσμεύσεις, περιουσία και επιχείρηση – *Κατηγορίες δικαιωμάτων:* σκοπός και κριτήρια διάκρισης – *Κτήση, αλλοίωση και απώλεια δικαιώματος* – *Άσκηση, κατάχρηση, αποδυνάμωση και σύγκρουση δικαιωμάτων* – *Πραγμάτωση και προστασία του δικαιώματος:* προστασία κρατική, αυτοδικία, άμυνα, κατάσταση ανάγκης – *Αξίωση και ένσταση:* αξίωση, συνδρομή περισσότερων αξιώσεων, ένσταση, άρνηση του δικαιώματος – *Παραγραφή των αξιώσεων:* έννοια και δικαιολογία, αναστολή, διακοπή της παραγραφής,

προσμέτρηση του χρόνου παραγραφής, συνέπειες της παραγραφής, *απαράγραπτο των ενστάσεων*
 – Αποσβεστική προθεσμία – Χρόνος και υπολογισμός του

4. ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΕΣ

Έννοια και στοιχεία της δικαιοπραξίας, γενικό και ειδικό πραγματικό, διάκριση από άλλες νομικές πράξεις – Διακρίσεις των δικαιοπραξιών: μονομερείς και πολυμερείς, εν ζωή και αιτία θανάτου, προσωπικού και περιουσιακού δικαίου, ενοχικές και εμπράγματες, υποσχετικές και εκποιητικές, επιδοτικές και μη επιδοτικές, επαχθείς και χαριστικές, αιτιώδεις και αναιτιώδεις, συναινετικές και παραδοτικές, ελεύθερης και αναγκαστικής κατάρτισης, αμφοτεροβαρείς και ετεροβαρείς, καταπιστευτικές, συμβάσεις προσχώρησης και Γενικοί Όροι Συναλλαγών, συμβάσεις συναπτόμενες εκτός εμπορικού καταστήματος, συμβάσεις συναπτόμενες από απόσταση, συμβάσεις καταρτιζόμενες με διαγωνισμό ή πλειστηριασμό, ηλεκτρονικά καταρτιζόμενες συμβάσεις – *Κατάρτιση δικαιοπραξίας*: προαπαιτούμενα, έννοια δήλωσης βούλησης, ρητή και σιωπηρή δήλωση βούλησης, απευθυντές και μη απευθυντές δηλώσεις βούλησης, πράξη βούλησης – *Τύπος δικαιοπραξίας* – *Σύναψη σύμβασης*: πρόταση, αποδοχή, συμφωνία, προσύμφωνο, σύμφωνο προαιρέσεως, σύμφωνο προτιμήσεως, σύμβαση-πλαίσιο, επιστολή προθέσεων – Ευθύνη από διαπραγματεύσεις – *Περιεχόμενο της δικαιοπραξίας*: η απαγορευμένη δικαιοπραξία – η ανήθικη δικαιοπραξία – η εικονική δικαιοπραξία – *Ελαττώματα δικαιοπραξίας*: ακυρότητα δικαιοπραξίας – Ακυρωσία δικαιοπραξίας – *Ερμηνεία δικαιοπραξίας* – *Αιρέσεις & Προθεσμίες* – *Αντιπροσώπευση & Πληρεξουσιότητα* – *Συναίνεση & Έγκριση*

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαλέξεις με παρουσίαση αρχείων σε μορφή powerpoint, συζήτηση με ανάλυση νομοθεσίας και νομολογίας, επεξεργασία και επίλυση πρακτικών ζητημάτων, γραπτές εξετάσεις

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Ενδιάμεση εξέταση / Τελική εξέταση / Συμμετοχή

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
<i>Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου (4η έκδοση)</i>	Γεωργιάδης Απόστολος	Δίκαιο & Οικονομία - Π.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα	2012	978-960-420-500-4

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
<i>Σύντομη Ερμηνεία του Αστικού Κώδικα. Τόμος I (άρθρ. 1-946)</i>	Γεωργιάδης Απόστολος (επιμέλεια)	Δίκαιο & Οικονομία - Π.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα	2010	978-960-420-435-9
<i>Αστικός Κώδικας, Γενικές Αρχές – τόμ. Ια και Ιβ (άρθρα 1-286), 2^η έκδ.</i>	Γεωργιάδης Απόστολος / Σταθόπουλος Μιχάλης	Δίκαιο & Οικονομία - Π.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα	2016	978-960-420-601-8 και 978-960-420-602-5
<i>Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, τ. Α' (δίκαιο, δικαίωμα, πρόσωπα)</i>	Σπυριδάκης Ιωάννης	Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή	2007	978-960-15-1933-3
<i>Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, τ. I & II</i>	Λαδάς Παναγιώτης	Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη	2007 & 2009	978-960-445-159-3 και 978-960-445-376-
<i>Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, δ'έκδ.</i>	Φίλιος Παύλος	Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη	2011	978-960-445-639-0
<i>Εισαγωγή στο Αστικό Δίκαιο - Εγχειρίδιο τ. Α & ΒΙ</i>	Δωρής Φίλιππος	Αντ. Σάκκουλας Αθήνα-Κομοτηνή	1991	